

Ondersteuningsprofiel

De Sluis 18KG
De Verwachting 2
1761 VM Anna Paulowna

De Sluis te Anna Paulowna

onderdeel van Stichting Surplus en Scholengroep Anna Paulowna

De inhoud van dit ondersteuningsprofiel bestaat uit:

1. Functie van het ondersteuningsprofiel
2. Gegevens van de school
3. Karakteristiek en onderwijsvisie van de school
4. Kengetallen
5. Oordeel van de onderwijsinspectie
6. Organisatie van de ondersteuning
7. Ondersteuning sociaal/emotionele ontwikkeling
8. Ondersteuning taal, lezen en spelling
9. Ondersteuning rekenen en wiskunde
10. Grenzen aan ondersteuning
11. Archivering
12. Professionalisering

Bijlagen:

- a) Zorg- en toetskalender
- b) Jaarschema aanbod
- c) Model didactisch handelen
- d) Beleid t.a.v. leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong
- e) Overgangsbeleid groep 2 naar groep 3
- f) Protocol doublure en versnelling
- g) Groepsplannen
- h) Format didactisch groepsoverzicht
- i) Themaplan beredeneerd aanbod in groep 1 en 2
- j) Groeidocument
- k) Analyse methodetoetsen
- l) Stappenplan trendanalyse
- m) Analyse Cito-toetsen
- n) Procedure schooladvies voortgezet onderwijs

1. Functie van het ondersteuningsprofiel

In het ondersteuningsprofiel beschrijft de school haar mogelijkheden om leerlingen te ondersteunen wanneer het regulier aanbod van de school onvoldoende aansluit bij de ontwikkeling van de leerling. In het ondersteuningsprofiel zijn de daarvoor relevante gegevens opgenomen zodat voor ouders, samenwerkingsverband en de overige scholen van de onderwijsgroep de mogelijkheden van de school duidelijk zijn.

Het ondersteuningsprofiel maakt een onderscheid in basisondersteuning en extra ondersteuning. De basisondersteuning ligt bij voorkeur bij alle scholen op een gelijk niveau. Afspraken over een minimumniveau worden in het samenwerkingsverband gemaakt en gelden voor alle scholen.

Extra ondersteuning kan per school verschillen. Bij extra ondersteuning gaat het om specifieke kwaliteiten van de school gericht op leerlingen die deze vorm van ondersteuning vragen. Extra ondersteuning vertaalt zich in arrangementen die de school kan bieden en waarvoor doorgaans extra middelen worden ingezet. Arrangementen kunnen deels structureel deel uitmaken van het ondersteuningsaanbod en deels een tijdelijk karakter hebben. Een arrangement geeft aan:

- welke deskundigheid wordt ingezet
- de tijd die beschikbaar is
- het programma dat uitgevoerd wordt en de gebruikte materialen
- het mogelijke specifieke gebruik van het schoolgebouw
- samenwerking met ouders, onderwijs en mogelijke ketenpartners

Het ondersteuningsprofiel geeft eveneens informatie over de basiskwaliteit van de school. Daarom is het oordeel van de inspectie over deze basiskwaliteit opgenomen in het ondersteuningsprofiel.

Het ondersteuningsprofiel van de school vormt voor ouders een houvast bij schoolkeuze en voor de scholen/besturen een houvast bij de toelating van leerlingen en het vinden van de meest geschikte plek voor een leerling.

2. Gegevens van de school

Directie : Ina Hemmer en Freek Steeman
Tel.nr. : 0223-540903
E-mail : info@obsdesluisap.nl
Website school : www.obs-desluis.nl
Website stichting : www.stichtingsurplus.nl

3. Karakteristiek en onderwijsvisie van de school

De Sluis is een (informele) samenwerkingschool, ontstaan uit een fusie per 1-8-2016 van OBS De Sluis en PCB De Regenboog. We beschouwen de school als een samenleving in het klein. We schenken aandacht aan uiteenlopende denkbeelden en meningen. Bij ons is iedereen welkom, we hebben oog en respect voor ieders godsdienstige- en levensovertuiging. Zo leren kinderen met en over elkaar, met respect voor ieders identiteit. Onderwijzen en opvoeden gaan hand in hand. Naast het opdoen van de nodige kennis, helpen we de kinderen gedurende hun basisschooltijd om zich voor te bereiden op hun latere rol in de grote samenleving.

Het bestuur van De Sluis is in handen van de Stichting Surplus. Surplus is een samenwerkingsverband van openbare en algemeen toegankelijke basisscholen voor primair onderwijs in de Kop van Noord-Holland.

Wij - directie en teamleden van De Suis - willen dat kinderen veel leren en met plezier naar school gaan. Wat kennis en vaardigheden betreft, richten we ons op de in de wet omschreven kerndoelen. Met verschillen tussen kinderen houden we waar mogelijk rekening. We zorgen ervoor dat de leerstof aansluit bij het niveau van het kind en halen daarna het beste uit elk kind. Samenwerking tussen schoolleiding, leerkrachten, kinderen, ouders, medezeggenschapsraad en ouderraad vormt de basis voor een positief schoolklimaat. Een goede school maken we met z'n allen. Respect en waardering voor elkaar hebben we bij de ontwikkeling van kinderen hoog in het vaandel.

De ouderpopulatie is – net als de kinderen die onze school bezoeken – een afspiegeling van de regio. Het opleidingsniveau is gemiddeld tot (iets) bovengemiddeld. De jarenlange positieve resultaten van ons onderwijs geven aan dat wij in staat zijn om het aanbod hierop goed af te stemmen. De ouders van De Sluis zijn zeer betrokken bij de school. Dit is o.a. te zien bij de druk bezochte informatieavonden en contactmomenten, de actieve ouderraad, verkeersouders, een meedenkende medezeggenschapsraad en een identiteitsraad. Ook zijn er veelvuldig hulpouders in de groepen actief. Meer hierover staat in de Schoolgids.

De kwaliteit van de instructie is een bepalende factor bij het realiseren van leeropbrengsten. In een veilige leeromgeving geven we effectieve instructie m.b.v. het Actieve Directe Instructiemodel. Coöperatief leren en Brein Fijn Leren komen hier aan bod. Zo betrekken we leerlingen actief bij de instructie, waarbij de dagelijkse lespraktijk een belangrijk onderdeel is voor oefening en leren. Dit model wordt op alle vakgebieden toegepast. Leren wordt leuker, uitdagender en effectiever. Gevolg: leeropbrengsten gaan omhoog, wij halen het beste uit uw kind.

Onze missie is om alle kinderen, uitgaande van de verschillende leerbehoeften, zoveel mogelijk zelfstandig te laten functioneren in een uitdagende, inspirerende omgeving. Vanuit deze missie sluiten we aan bij het pedagogisch concept van adaptief onderwijs, waarin voortdurend tegemoetgekomen wordt aan de drie basisbehoeften van kinderen, te weten relatie, competentie en autonomie. Ook leren we de kinderen om samen te werken. Dit is een dagelijks proces, waarbij de leefregels van De Vreedzame School een belangrijke plaats innemen en de leerkrachten een voorbeeldfunctie hebben. De methode "De Vreedzame School" wordt in groep 1 t/m 8 gehanteerd. "De Vreedzame School" ondersteunt bovenstaande uitgangspunten. De methode helpt kinderen op te voeden tot verantwoordelijke en actieve leden van de gemeenschap.

Voor meer informatie, o.a. onze visie, de 4 pijlers van De Sluis en hoe we dat vormgeven, verwijzen wij naar onze website: www.obs-desluis.nl. Daar kunt u tevens onze gehele schoolgids lezen.

4. Kengetallen

	01-10-2012	01-10-2013	01-10-2014	01-10-2015	01-10-2016
Leerlingaantallen	182	173	167	168	209
Gewichtenleerlingen 0,3	7	9	10	9	16
Gewichtenleerlingen 1,2	4	4	4	2	4
Verwijzingen in lopend schooljaar naar:					
SBaO	-	-	-	-	1
SO	-	1	3	1	-
Eureka	-	-	-	-	-
Plusklas	-	1	-	1	1

5. Oordeel van de onderwijsinspectie

Op 14 december 2015 heeft de inspectie een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Tijdens dit bezoek zijn de onderwijsresultaten, het onderwijsproces, het schoolklimaat/de veiligheid en de kwaliteitszorg/ambitie positief beoordeeld. En link naar het volledige rapport van bevindingen is op onze website te vinden. Met name op de onderdelen schoolklimaat/veiligheid, kwaliteitscultuur en evaluatie/verbetering kregen wij het oordeel "goed". Daar zijn we heel trots op en zullen er alles aan doen om dit zo te houden. Wij zien de positieve beoordeling van de onderwijsinspectie als een bevestiging dat de school op de juiste koers ligt.

6. Organisatie van de ondersteuning

Groepsniveau

Het is van groot belang dat ouders/verzorgers en de leerkracht goed contact hebben. Ouders worden structureel op de hoogte gehouden van de leerresultaten en het welbevinden. De leerkracht informeert de ouders/verzorgers over de te bieden ondersteuning. Er volgen gesprekken met ouders over het effect van de ondersteuning.

Schoolniveau

Op schoolniveau worden de leerkrachten begeleid en ondersteund door de IB-ers. Er vinden klassenconsultaties plaats en groepsbesprekingen. Alle leerlingen worden ingedeeld in het groepsplan. Wij hanteren groepsplannen voor spelling, technisch lezen, begrijpend lezen en rekenen. Als onderlegger voor deze groepsplannen zijn didactische groepsoverzichten (DGO's) gemaakt. Daarnaast is er een pedagogisch groepsplan. Leerlingen die een extra aanpak nodig hebben worden nader besproken. Indien nodig wordt er een individueel handelingsplan en/of groeidocument opgesteld voor de leerling. Leerlingen die een eigen leerlijn volgen op een vormingsgebied kunnen later mogelijk een ontwikkelingsperspectief (OPP) krijgen. In het ontwikkelingsperspectief wordt een 'route' uitgezet om een bepaald niveau, wat past bij de leerling, aan het eind van de basisschool te behalen. Het OPP wordt door de IB en de leerkracht opgesteld.

Als we tijdens de besprekingen een vraag niet kunnen beantwoorden of als er na meerdere pogingen geen verbetering is ontstaan, dan melden we een leerling aan in het ondersteuningsteam (OT) (zie niveau 3)

Wij hanteren drie niveaus van basisondersteuning, het vierde niveau is extra ondersteuning. Zo nodig gaan wij over naar diepteondersteuning.

In alle gevallen is de groepsleerkracht de eerstverantwoordelijke voor het onderwijs aan de betrokken leerling. Deze verantwoordelijkheid geldt voor het totale onderwijspakket. Dat houdt in dat de groepsleerkracht een centrale rol vervult bij het opstellen en uitvoeren van een handelingsplan. Dat geldt ook wanneer anderen van buiten de klas betrokken zijn bij de uitvoering van (een deel) van het handelingsplan. De directie, groepsleerkracht en de intern begeleiders hebben toegang tot de dossiers. Ouders wordt altijd toestemming gevraagd wanneer derden (OBD, OT, OTG, schoolarts, JAT) verzoeken om gegevens uit de dossiers. Bij het verstrekken van gegevens aan derden wordt de ouders verzocht een verklaring te ondertekenen.

Niveau 1: basisondersteuning

De leerkracht observeert de leerling, beschrijft zijn/haar gedrag en resultaten en brengt de ontwikkeling van de kinderen zorgvuldig in kaart. Om de ontwikkeling van de kinderen goed te kunnen volgen wordt er gebruik gemaakt van een leerlingvolgsysteem (LVS). Het LVS bestaat uit observaties, het observatie- en registratiesysteem OVMJK voor groep 1 en 2, methodetoetsen en methode-onafhankelijke toetsen die de ontwikkeling van de basisvaardigheden van leerlingen meten. De leerkracht analyseert deze toetsen en kan het onderwijsaanbod indien nodig aanpassen om zo goed mogelijk te voldoen aan de behoeften van een leerling. Op de eerste plaats is de leerlingenzorg de verantwoordelijkheid van de leerkracht. De leerkracht is in de meeste gevallen degene die als eerste signaleert. Zij is verantwoordelijk voor een optimale begeleiding van de leerling. Indien nodig ondersteunt de IB'er naar aanleiding van een door de leerkracht geformuleerde ondersteuningsvraag of op eigen initiatief. De ondersteuning kan direct in de groep gegeven worden door gebruik te maken van effectieve instructie: instructie waarbij leerlingen actief betrokken zijn. De leerkracht geeft in een eerste gesprek de ondersteuning van het kind aan: ondersteuning in de klas en door wie.

Niveau 2: basisondersteuning

De leerkracht en ouders/verzorgers bespreken het vervolg. Als het eerste niveau van ondersteuning niet genoeg heeft opgeleverd, besluit de groepsleerkracht:

- zijn/haar ondersteuning te intensiveren of
- de intern begeleider van de school te consulteren of
- de leerling in te brengen in een leerlingbespreking in de onder- en/of bovenbouw,

Doorgaans zal dit leiden tot meer gerichte ondersteuning die verantwoord wordt in het groepsplan. Ondersteuning die buiten de groep gegeven wordt kan daar onderdeel van uitmaken. Na 10 weken wordt dit geëvalueerd en met de ouders besproken.

Niveau 3 : basisondersteuning

Leerlingen die ondanks de geschetste ondersteuning onvoldoende succesvol blijven, worden besproken in een gesprek tussen leerkracht, intern begeleider en ouders. Er wordt een groeidocument aangemaakt. Wanneer er onvoldoende vooruitgang te zien is, wordt de leerling ingebracht in het ondersteuningsteam (OT) van de school. Het OT bestaat uit de directeur, de intern begeleider, een orthopedagoog, de leerkracht en wordt zo nodig aangevuld met één of meer externe deskundigen. Ouders worden uitgenodigd om deel te nemen aan deze bespreking.

Het OT kent een vaste procedure van inbreng en de bespreking kan leiden tot:

- een verdere intensivering of aanpassing van de al geboden ondersteuning,
- gerichte ondersteuning in of buiten de groep door inzet van ondersteuningsformatie waarover de school beschikt (onderwijssteunende, onderwijsassistent, leerlingbegeleider, remedial teacher, leerkracht),
- het uitvoeren van handelingsgericht / psychodiagnostisch onderzoek,
- een overgaan naar niveau 4

Niveau 4: extra ondersteuning

Wanneer er door een OT geen mogelijkheden meer in het kader van basisondersteuning gezien worden, verhuist het groeidocument (dossier) naar het OTG van de scholengroep met de vraag een arrangement voor extra ondersteuning toe te kennen. Het OTG bestaat uit een ervaren en onafhankelijke orthopedagoog en drie intern begeleiders uit verschillende scholengroepen. Het OTG kan vijf mogelijke arrangementen toekennen:

- Diagnostisch (geen regulier onderzoek maar specialistisch, b.v logopedie)
- Begeleidingsarrangement (coaching van de leerkracht)
- Onderwijsarrangement
- Jeugdzorgarrangement
- Combinatie van arrangementen

Het OT kan zich ook direct tot de CTO (Commissie Toelating Onderwijsvoorzieningen) wenden wanneer het van mening is dat een verwijzing naar een speciale voorziening (diepteondersteuning) de meest voor de hand liggende optie is.

niveau 5: diepte ondersteuning

Op dit niveau geldt dat een verwijzing naar één van de voorzieningen van het samenwerkingsverband de beste optie lijkt. De CTO geeft in voorkomende gevallen Toelaatbaarheidsverklaringen af zonder welke een leerling niet deel kan nemen aan Speciaal Basisonderwijs of Speciaal Onderwijs. De mogelijkheid tot deelname aan het Eureka-onderwijs (hoogbegaafden) wordt vastgelegd in een Toelatingsbesluit, ook af te geven door de CTO.

7. Ondersteuning sociaal/emotionele ontwikkeling

7.1 Basiskwaliteit

Een steeds belangrijker wordend aspect van het onderwijs is het begeleiden van kinderen met betrekking tot de sociale emotionele ontwikkeling. De school moet een veilige plaats zijn, waar kinderen zich op hun gemak en geaccepteerd voelen, zichzelf durven zijn en vertrouwen in zichzelf en anderen kunnen hebben. Dit staat bij ons hoog in het vaandel. Het is een voorwaarde om goed tot leren te komen. Voor het aanleren en versterken van de sociale vaardigheden werken wij met de methode De Vreedzame School. Hierin zit de methodiek "Grip op de Groep" verwerkt.

7.2 Basisondersteuning

Naast het leerlingvolgsysteem voor de basisvaardigheden meet de school ook de sociaal-emotionele ontwikkeling van uw kind. Dit wordt gedaan door twee keer per jaar de SCOL af te nemen. Hiermee worden risico's in kaart gebracht en kunnen leerkrachten hun aanpak en ondersteuning aanpassen.

Wanneer kinderen door een bepaalde oorzaak zich niet of minder snel ontwikkelen op het gebied van deze sociaal emotionele ontwikkeling, al dan niet als gevolg van een aanwijsbare aangetoonde oorzaak als ADHD, autisme gerelateerde stoornissen of anderszins, dan is het aan de leerkrachten om de kinderen hierin specifiek te begeleiden, evt. ondersteund door een onderwijsassistent. De begeleiding wordt afgestemd op de specifieke ondersteuningsbehoefte van het kind. De leerkracht wordt hierin begeleid door de IB'er of mogelijk met hulp van een externe. De begeleiding die gegeven wordt is altijd in overleg met de ouders/verzorgers.

Met name door de steeds grotere kennis die hierover beschikbaar komt en de steeds hogere eisen die de maatschappij aan de scholen stelt om deze kinderen te begeleiden, is het van belang om hierin continu te blijven scholen en te ontwikkelen. Een overzicht van een aantal voorkomende situaties waarbij wij de ondersteuning kunnen realiseren:

- AD(H)D: herkennen, opstellen begeleidingsplan, structurele aanpak in de klas, al dan niet met externe ondersteuning.
- PDD NOS: herkennen, bieden van veiligheid en vaste structuur in de reguliere klassensituatie.
- Pestgedrag: herkennen, aanpak via het pestprotocol.
- Meerkunners en hoogbegaafdheid: herkennen met behulp van het instrument SIDI-3, aansluiten bij de ontwikkelbehoeften in de klas door het aanbieden van verdieping binnen de vakgebieden, het compacten van de methode (bijv. verkorte instructie) en het gebruikmaken van ander materiaal. Verder bieden wij voor onze meerkunners verbreding en verrijking aan buiten de groep. Indien nodig bekijkt de school de mogelijkheden van het deelnemen aan de plusklas of een evt. verwijzing naar de Eureka school.

De mate waarin we deze basisondersteuning kunnen realiseren hangt af van de klassensamenstelling, de diversiteit van de groep en de ernst van een evt. stoornis.

7.3 Extra ondersteuning

In een aantal gevallen hebben kinderen behoefte aan meer specialistische ondersteuning. Zo nodig wordt nader onderzocht welke ondersteuning nodig is. In overleg met het Ondersteuningsteam van de scholengroep (OTG) vindt vertaling plaats in de vorm van een arrangement, waarin doorgaans het ter beschikking stellen van deskundige formatie en/of middelen en duidelijke werkdoelen zijn opgenomen. In goed overleg met de ouders wordt dit opgenomen in het groeidocument. Op De Sluis is het mogelijk om ondersteuning te bieden op enkele specialismen, mits hiervoor voldoende extra ondersteuningsmogelijkheden (arrangementen) beschikbaar zijn.

8. Ondersteuning taal, lezen en spelling

8.1 Basiskwaliteit

Groepen 1 en 2

In groep 1/2 is een beredeneerd aanbod en werken we met thema's. Die brengen de wereld in de school. Bij deze thema's bedenken we activiteiten die leuk én leerzaam zijn. Deze activiteiten zijn:

- Ontwikkeling van spelactiviteiten
- Werken met constructiematerialen
- Spreken en luisteren (woordenschatuitbreiding, in de kring en tijdens het spel).
- Lezen en schrijven (de ontluikende geletterdheid)
- Wiskunde en rekenen (wegen, meten, tellen).
- Beweging en muziek (spel, gym, buitenspelen, voorstellingen, weekafsluitingen)

Vooraf de spelactiviteit bevorderen we in groep 1 en 2 zoveel mogelijk. Om tot spel te kunnen komen, is het belangrijk dat een kind zich op zijn gemak voelt, zelfvertrouwen heeft en nieuwsgierig is. De leerkracht heeft hierin een centrale rol en stimulerende rol.

Groepen 3 t/m 8

Lezen

In groep 3 starten we met systematisch leren lezen. Doel daarvan is het afsluiten van het aanvankelijk leesproces aan het eind van dat leerjaar. Wij gebruiken hiervoor de methode "Veilig Leren Lezen" (Kim-versie). Na het aanvankelijk lezen bieden we op verschillende momenten de volgende activiteiten aan: stillezen, VNL, informatief en/ of begrijpend lezen en (voortgezet) technisch lezen Voor het laatste gebruiken wij de methode "Estafette".

Taal

Vanaf groep 4 gebruiken we de methode "Taal in beeld": taalschatuitbreiding, leren stellen en taalbeschouwing zijn de onderdelen. Bij taalschatuitbreiding kunt u denken aan correct gebruik van voorzetsels, synoniemen, tegenstellingen, spreekwoorden. Het stellen gaat om het leren schrijven van verhalen, gedichten, brieven en verslagen. Taalbeschouwing heeft te maken met hoe een zin in elkaar zit: onderwerp -gezegde enz. Maar ook de woordsoorten (lidwoord, zelfstandig naamwoord enz.) komen aan de orde.

Begrijpend lezen

Vanaf groep 4 wordt de methode "Lezen in beeld" gebruikt.

Spelling

Het spellingonderwijs van groep 4 tot en met groep 8 is onderdeel van de taalmethode: "Spelling in beeld".

Schrijven

Schrijven is niet alleen een motorische vaardigheid. Het is ook een verwerkingsmiddel bij andere vakken, middel om gevoelens, wensen en gedachten over te brengen. Ons schrijfonderwijs helpt kinderen een verzorgd handschrift te ontwikkelen. De methode die wij hanteren heet: "Pennenstreken"

8.2 Basisondersteuning

De basiskwaliteit van de school is van voldoende niveau om de meeste leerlingen een ruim voldoende leesvaardigheid te laten verwerven. We toetsen het begrijpend en technisch lezen met behulp van het Cito-leerlingvolgsysteem en de methodegebonden toetsen. Deze laten zien wanneer een leerling (on)voldoende leesvorderingen maakt. Wanneer er sprake is van een stagnatie of juist een versnelling in de leesontwikkeling, dan krijgen deze leerlingen een verlengde, intensievere instructie van de leerkracht of een ander aanbod. Wij zijn er op gericht dyslexie tijdig te herkennen en kunnen leerlingen vanaf groep 1-2 gericht ondersteunen.

8.3 Extra ondersteuning

Voor leerlingen die ondanks de uitbreiding van de instructie en oefentijd onvoldoende vorderingen maken treffen we extra maatregelen. Meerdere malen per week krijgt de leerling extra ondersteuning van zijn/haar eigen leerkracht o.a. met behulp van Estafette, Ralfi en Connect. Door de inzet van hulpouders en een gerichte planning in de groep kunnen we deze inzet structureel waarborgen. Afhankelijk van de vooruitgang die de leerling boekt, brengen we door deze werkwijze ook in kaart of er mogelijk sprake is van een ernstig leesprobleem of leesstoornis. Afhankelijk van de mate waarin kan er sprake zijn van een tijdelijk behandeltraject buiten de school.

Het monitoren van kinderen begint al in de kleutergroepen, waarbij we naast observaties, gerichte toetsing ook het instrument OVMJK gebruiken om signalen van taalachterstanden of een taalvoorsprong vast te leggen. Op het moment dat we signalen krijgen van mogelijke dyslexie, wordt gestart met specifieke ondersteuning, waarbij ook de ouders worden geïnformeerd. Om daadwerkelijk vast te stellen of er sprake is van dyslexie, toetsen we kinderen conform het vastgestelde landelijke dyslexieprotocol.

9. Ondersteuning rekenen en wiskunde

9.1 Basiskwaliteit

Over het algemeen verwerven de meeste leerlingen met behulp van het onderwijsaanbod uit de methode voldoende rekenvaardigheid in hun ontwikkeling naar functionele gecijferdheid. De referentieniveaus geven vulling aan de inhoud en moeilijkheid. Voor het basisonderwijs geldt het streefniveau (1S) en fundamenteel niveau (1F). In de kleutergroepen werken we met dagelijkse observaties en met hulp van een leerlingvolgsysteem volgen we de ontwikkeling van jonge kinderen. We sluiten aan bij de onderwijsbehoeften door een weloverwogen aanbod van activiteiten. We hebben een beredeneerd aanbod van rekenactiviteiten, waarbij we diverse bronnenboeken gebruiken. De Sluis werkt vanaf groep 3 met de nieuwste versie van de methode "De wereld in getallen". Dit is een realistische rekenmethode. Dat betekent dat de methode uitgaat van situaties in het dagelijks leven en niet alleen rijtjes sommen aanbiedt. Binnen een bepaald thema worden er in leerblokken steeds aangeleerde vaardigheden herhaald, waarna de stof met een nieuw rekenonderdeel wordt aangevuld. Zo ontstaat stap voor stap inzicht in de rekenstof. Kinderen worden voor het rekenonderwijs ingedeeld in drie niveaus, vastgelegd in het groepsplan, waarbij de leerkracht de kinderen specifieke instructie en verwerking geeft. Na ieder blok wordt door middel van een toets bekeken of de leerling de stof beheerst. Afhankelijk van de uitkomst van de toets, krijgt de leerling gerichte oefeningen, die aansluiten bij zijn of haar niveau. Kinderen die de stof al goed beheersen krijgen in een aantal gevallen een aparte aanpak, waarbij er gedifferentieerd wordt op tempo, inhoud en hoeveelheid.

9.2 Basisondersteuning

De methode "Wereld in Getallen" biedt de lesstof aan in drie niveaus, zodat er voor leerlingen die moeite hebben met de stof voldoende herhaling is en voor leerlingen die de stof beheersen extra verdieping aangeboden wordt. Extra ondersteuning wordt geboden door het werken aan de instructietafel en door het inzetten van gerichte computerprogramma's. De leerlingen trainen bijvoorbeeld vaak het automatiseren op de computer. Wanneer er sprake is van stagnatie of juist een versnelling in de rekenontwikkeling dan wordt dit besproken met de IB'ers. Zij geven adviezen voor de verdere ondersteuning.

9.3 Extra ondersteuning

Voor leerlingen die ondanks de uitbreiding van de instructie en oefentijd onvoldoende vorderingen maken treffen we extra maatregelen. Minimaal drie maal per week krijgt de leerling voor- of verlengde instructie van zijn/haar eigen leerkracht. Wanneer een leerling gedurende een langere periode onvoldoende groei maakt dan wordt er mogelijk onderzoek gedaan. Daarnaast zal de leerkracht in het groepsplan individuele doelen opnemen, een groeidocument en/of handelingsplan opstellen. De ouders worden hierover geïnformeerd.

10. Grenzen aan ondersteuning

De Sluis besteedt veel tijd en energie aan het begeleiden van uw kind met een bijzondere ondersteuningsvraag. Ouders worden betrokken en in samenspraak met hen stellen we ondersteuningsarrangementen op. We blijven echter een reguliere basisschool die tegen grenzen van ondersteuning kan oplopen. Deze grenzen zijn bereikt wanneer:

- een leerling niet meer te sturen is;
- een leerling zo agressief is dat de veiligheid van andere leerlingen in het geding is;
- er ondanks de nodige ondersteuning stilstand in de ontwikkeling is;
- een leerling zoveel begeleiding van de leerkracht vraagt dat dit teveel ten koste gaat van de aandacht voor de overige leerlingen;

- een leerling de draagkracht van een leerkracht te boven gaat en er geen verdere mogelijkheden zijn voor ondersteuning en/of overplaatsing naar een andere groep.

Wanneer de grens van onze ondersteuning bereikt is en wij als school de vereiste zorg niet kunnen bieden, helpt de school de ouders bij het vinden van een passende onderwijsplek.

11. Archivering (wordt in schooljaar 2017-2018 herzien)

In het **leerlingdossier** (witte map) wordt per leerling opgeslagen:

- Inschrijfformulier, portretrecht, toezegging ouderbijdrage, overdracht voorschoolse periode, entreeformulier
- Tekening start kleuterperiode, OVMJK, dyslexieprotocol groep 1-2, observatiegegevens groep 1-2., evaluaties groepsplan
- Leergesprekken voorgaande jaren, Kids Skills, doelstellingsgesprekken, Sidi-3
- Verslagen oudergesprekken
- Observaties, diagnostische gesprekken, handelingsplan, OPP (incl. evaluaties en handtekening ouders)
- Aanmelding leerlingbespreking, zorgteam, ondersteuningsteam
- Aanvraag en verslag onderzoek OBD of andere instanties, dyslexiedossier
- Verslagen andere externe partijen (logopedie, fysiotherapie, ...)
- Rapporten
- Groeidocument

De **groepsmap** (witte map) is het naslagwerk, hierin wordt opgeslagen, komt op X:

- Overzicht leerlingen met zorg per schooljaar
- Groepsplannen uit de kleuterperiode
- DGO's en groepsplannen van de voorgaande jaren

In de **toetsmap** (rode map, gaat mee naar de volgende groep) in de klas zit per groep:

- Methodetoetsen taal + analyses
- Methodetoetsen spelling + analyses
- Methodetoetsen begrijpend lezen + analyses
- Methode toetsen rekenen + analyses
- Toetsen aardrijkskunde
- Toetsen geschiedenis
- Toetsen natuur en techniek
- Toetsen Engels
- SCOL, sociogram
- Cito-uitslagen van de groep

In de map **ondersteuning** (groene map, gaat mee naar de volgende groep) zit per groep:

- Wijzigingen, doublures, etc.
- Overdracht, lopende handelingsplannen en opp's
- Verslagen van de IB-gesprekken
- DGO's, groepsplannen huidig schooljaar, incl. leerlijnen per halfjaar (rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen, spelling, pedagogisch) en vaardigheidsscores
- Per leerling:
 - Registratie VNL/individueel lezen en registratie leergesprekken

In de **klassenmap** (blauwe map) zit:

- Informatie voor de invaller
- Ontruimingsplan
- Plattegrond van de klas (bij gr. 1 en 2: Werken in de kleutergroepen)
- Absentielijst
- Beknopte informatie leerlingen, speciale aanpak, allergielijst
- Adresgegevens leerlingen
- Jaarplanning
- Lesrooster
- Huidige groepsplannen en leerlijnen per vak per half jaar
- Dagplanning

12. Professionalisering

De Sluis heeft als visie de basiskwaliteit van de leerkrachten zo hoog mogelijk te houden. Bij de functioneringsgesprekken zijn de competentielijsten (professionele standaarden) het uitgangspunt. Leerkracht en directie bepalen in samenspraak de leerpunten en omschrijven die. Door functioneringsgesprekken, observaties, eigen behoeften en de behoeften van de school krijgt het POP van de leerkracht concreet vorm. Op een aantal manieren werkt De Sluis aan verdere kwaliteitsverbetering: werken met goede methoden, bekwaam personeel, handelingsgericht werken, het consequent volgen van de resultaten van de leerlingen en het verder ontwikkelen van het onderwijs met behulp van het schoolplan dat ieder jaar wordt uitgewerkt in een jaarplan.

Bijlage a): Zorg- en toetskalender schooljaar 2017-2018

Maand	Wat	Wie
September	<ul style="list-style-type: none"> Groepsbespreking 1 met IB'er Start eerste periode OVM 	Alle groepen Groep 1 en 2
oktober	<ul style="list-style-type: none"> SCOL (groep 6-7-8 leerling-SCOL). Pestenquête Sociogram NIO 	Groep 3 t/m 8, Groep 5 t/m 8 Alle groepen Groep 8
November	<ul style="list-style-type: none"> Herfstsignalering VNL testen Evaluaties groepsplannen V en evaluatie handelingsplannen na 10 weken. Groepsbespreking 2 sociaal-emotioneel in bouw vergadering . OVM invullen, eerste periode afronden groepsbespreking met IB'er n.a.v. OVM en per leerling positieve/belemmerende punten benoemen 	Groep 3 Groep 4 en 5 Groep 3 t/m 8 Groep 3 t/m 8 Groep 1 en 2 Groep 1 en 2
December	<ul style="list-style-type: none"> Evaluatie intensief/verrijkt aanbod Nieuw groepsoverzicht van het aanbod maken n.a.v. OVM Start tweede periode OVM → Start Sidi 3 	Groep 1 en 2 Groep 1 en 2 Groep 1 en 2
Januari	<p>Signalering periode:</p> <ul style="list-style-type: none"> DMT + AVI, Spelling M, Rekenen M Begr. Lezen M Groepsbespreking 3 n.a.v. cito 's Nieuw DGO's en groepsplannen Spelling, lezen, rekenen en Begrijpend lezen Evalueren handelingsplannen/ groepsplannen na 20 weken ->nieuwe handelingsplannen maken. 	Groep 3 t/m 8 Groep 3 t/m 8 Groep 3 t/m 8 Groep 3 t/m 8
Februari	<ul style="list-style-type: none"> Leergesprekken n.a.v. rapport 	Groep 3 t/m 8
Maart	<ul style="list-style-type: none"> Lentesignalering gr 3 OVM invullen, tweede periode afronden groepsbespreking met IB'er n.a.v. OVM en per leerling protectieve/belemmerende punten benoemen. 	Groep 3 Groep 1 en 2 Groep 1 en 2
April	<ul style="list-style-type: none"> Evaluaties groepsplannen V en evaluatiehandelingsplannen na 30 weken. Eindtoets 	Groep 3 t/m 8 groep 8
	<ul style="list-style-type: none"> Evaluatie intensief/verrijkt aanbod Nieuw groepsoverzicht van het aanbod maken n.a.v. OVM Start derde periode OVM 	Groep 1 en 2 Groep 1 en 2 Groep 1 en 2
Mei	<ul style="list-style-type: none"> Groepsbespreking 4 met IB'er 	Groep 3 t/m 7

	<ul style="list-style-type: none"> • SCOL (groep 6-7-8 leerling-SCOL). • Aanpassen DGO en groepsplan sociaal emotioneel voor nieuw schooljaar. 	Groep 3 t/m 7, Groep 3 t/m 7
Juni	<p>Signaleringsperiode:</p> <ul style="list-style-type: none"> • DMT + AVI, Spelling E, Rekenen E, • Begr. Lezen E • Cito Begr lezen M voor kinderen met IV of V • Leergesprekken n.a.v. rapport • Aanpassen DGO's en groepsplannen • Spelling, lezen, rekenen en begrijp lezen voor nieuw schooljaar. • Evalueren handelingsplannen ->nieuwe handelingsplannen maken voor nieuw schooljaar. • DGO maken lezen, rekenen, soc-emot • OVM invullen • Evalueren intensief en verrijkt aanbod • Nieuw groepsoverzicht van het aanbod maken n.a.v. OVM • Overzicht protectieve en belemmerde factoren per leerling 	Groep 3 t/m 7 Groep 3 en 5 Groep 6 t/m 7 Groep 3 t/m 7 Groep 2 Groep 1 en 2 Groep 1 en 2 Groep 1 Groep 1
Juli	<ul style="list-style-type: none"> • Dossiers in orde maken 	Groep 1 t/m 8

Wekelijks vindt overleg tussen directie en IB plaats

Bijlage b) Jaarschema aanbod

Week	Data	Planning van de kernen	TIB, SIB, LIB	DWIG		DVS	racelezen
1	4 – 8 sept	Kern start	Opstart week	Opstart week	Blok A1	Blok 1	
2	11 – 15 sept	Kern start	Blok 1	Blok A1		Blok 1	
3	18 – 22 sept	Kern start	Blok 1	Blok A1		Blok 1	
4	25 – 29 sept	Kern 1	Blok 1	Blok A1		Blok 1	Week 1
5	2 – 6 okt	Kern 1	Blok 1	Blok A1		Blok 1	
6	9 – 13 okt	Kern 2	Blok 2	Blok A1	Blok A2	Blok 1	
7	16 – 20 okt	Kern 2	Blok 2	Blok A2			Week 2
43	23 – 27 okt	Herfstvakantie					
8	30 okt – 3 nov	Verhuisweek	verhuis	Blok 2	verhuis	Blok A2	
9	6 nov – 10 nov	Kern 2	Blok 2	Blok A2		Blok 2	
10	13 – 17 nov	Kern 3	Blok 2/breekweek	Blok A2		Blok 2	
11	20 – 24 nov	Kern 3	Blok 3	Blok A3		Blok 2	Week 3
12	27 nov – 1 dec	Kern 3 Herfstsignalering	Blok 3	Blok A3		Blok 2	
13	4 – 8 dec	Kern 4	Blok 3	Blok A3		Blok 2	
14	11 – 15 dec	Kern 4	Blok 3	Blok A3		Blok 2	
15	18 – 22 dec	Kern 4	breekweek	Blok A3			Week 4
	25 – 29 dec	Kerstvakantie					
	1 – 5 jan	Kerstvakantie					
16	8 – 12 jan	Kern 5	Blok 4	Blok A4		Blok 3	
17	15 – 19 jan	Kern 5	Blok 4	Blok A4		Blok 3	
18	22 – 20 jan	Kern 6	Blok 4	Blok A4		Blok 3	Week 1 - 4
19	29 jan – 2 feb	Kern 6	Blok 4	Blok A4		Blok 3	
20	5 – 9 feb	Kern 6 Wintersignalering	breekweek	Citosignalering		Blok 3	
21	12 – 16 feb	Kern 7	Blok 5	Blok B1		Blok 3	Week 5
22	19 – 23 feb	Kern 7	Blok 5	Blok B1			
	26 feb – 2 mrt	Voorjaarsvakantie					

23	5 – 9 mrt	Kern 7		Blok 5	Blok B1	Blok 4	
24	12 – 16 mrt	Kern 7	Kern 8	Blok 5	Blok B1	Blok 4	
25	19 – 23 mrt	Kern 8		breekweek	Blok B1	Blok 4	Week 6
26	26 – 30 mrt	Kern 8		Blok 6	Blok B2	Blok 4	
27	2 – 6 apr	Kern 8		Blok 6	Blok B2	Blok 4	
28	9 – 13 apr	Kern 9		Blok 6	Blok B2	Blok 4	
29	16 – 20 apr	Kern 9		Blok 6	Blok B2		Week 7
	23 – 27 apr	Meivakantie					
	30 apr – 4 mei	Meivakantie					
30	7 – 11 mei	Kern 9		Blok 7	Blok B3	Blok 5	
31	14 – 18 mei	Kern 9 Lentesignalering		Blok 7	Blok B3	Blok 5	
32	21 – 25 mei	Kern 10		Blok 7	Blok B3	Blok 5	
33	28 mei – 1 juni	Kern 10		Blok 7	Blok B3	Blok 5	Week 8
34	4 – 8 juni	Kern 10		breekweek	Blok B3	Blok 6	
35	11 – 15 juni	Kern 10	Kern 11	Blok 8	Blok B4	Blok 6	Week 5 t/m 8
36	18 – 22 juni	Kern 11		Blok 8	Blok B4	Blok 6	
37	25 – 29 juni	Kern 11		Blok 8	Blok B4	Blok 6	
38	2 – 6 juli	Kern 11	Eindsignalering	Blok 8	Blok B4	Blok 6	
39	9 – 13 juli	Kern afsluiting		Roostervrij	Roostervrij	Blok 6	
40	16 – 20 juli	Kern afsluiting		Roostervrij	Roostervrij		
	Vanaf 21 juli	Zomervakantie					

Bijlage c) Model didactisch handelen: het activerende directe instructiemodel (ADI)

1. Terugblik: met de leerlingen bekijken wat er al bekend is over het onderwerp. Dit is belangrijk omdat de nieuwe stof dient aan te sluiten bij de kennis waarover de leerlingen al beschikken.
2. Oriëntatie: aangeven van leerdoelen. Wanneer leerlingen bewust zijn van het belang en doel van een les, zullen zij meer gemotiveerd zijn.
3. Uitleg: uitleg van de nieuwe stof waarbij leerlingen geactiveerd worden door vragen te stellen en hen voorbeelden te laten bedenken.
4. Begeleide inoefening: dit dient afgewisseld te worden met uitleg zodat de leerlingen deze uitleg meteen (onder begeleiding) kunnen verwerken.
5. Zelfstandige verwerking: individueel, in tweetallen of groepjes want leerlingen kunnen ook van elkaar leren.
6. Evaluatie: terugkoppeling naar het doel en goede en minder goede punten van de les. Zo kunnen leerlingen eigen leerproces aanpassen.
7. Terug- en vooruitblik: herhalen van wat geleerd is en wat er nog aangeboden gaat worden, een les hoort vaak in een lessenserie.

Gedurende al deze fasen vindt feedback plaats, de leerkracht geeft reactie op wat de leerlingen doen. Dit kan een compliment maar ook een aanwijzing zijn. In de fasen wordt verantwoordelijkheid van het leren verplaatst van de leraar naar de leerling.

Basisbehoeften

Deci en Stevens omschrijven leerklimate als dat wat leerlingen nodig hebben om optimaal te functioneren. Zij hebben vanuit onderzoek drie basisbehoeften voor leerlingen geformuleerd: autonomie, relatie en competentie. De drie basisvoorwaarden kunnen dan gezien worden als voorwaarden voor het vormgeven van het eigen leren en daarmee als de ingrediënten van een leerklimate.

We lichten de drie basisbehoeften kort toe:

- Autonomie verwijst naar de ervaring van de leerlingen, dat hij zichzelf iemand vindt, dat hij eigen besluiten kan nemen, dat hij niet het slachtoffer is van dingen buiten zijn macht, maar ook zelf iets kan ondernemen zonder hulp van anderen.
- Relatie verwijst naar erbij horen. De leerlingen heeft het gevoel welkom te zijn in de klas bij de betreffende docent, onderdeel uit te maken van een groep en in die groep een plekje gevonden te hebben. Daar hoort ook veiligheid bij.
- Competentie wil zeggen dat de leerling zich bekwaam voelt, dat hij in de klas de indruk heeft dat hij kan wat er van hem gevraagd wordt, dat hij zin heeft in het leren van iets nieuws en het geleerde wil weer inzetten bij nieuwe onderwerpen.

Bijlage d): Beleid t.a.v. leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong

Inleiding

Binnen onze zorgstructuur komen wij zoveel mogelijk tegemoet aan de onderwijsbehoeften van alle kinderen. In deze bijlage beschrijven wij hoe we omgaan met kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong. Uitgangspunt is dat deze kinderen recht hebben op het onderwijs dat bij hen past.

Visie

Ons aanbod richt zich niet uitsluitend op hoogbegaafden. Slimme kinderen op één vakgebied worden ook passend uitgedaagd op De Sluis. Ons doel is dat kinderen zich kunnen blijven ontwikkelen.

Signaleringsinstrument

Voor signalering, diagnostisering en vastleggen van gegevens van kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong / (hoog-)begaafde kinderen is op school het SIDI-3 protocol aanwezig. Dit wordt in alle groepen gebruikt. Door tijdig te signaleren, zullen leerkrachten hun gedrag naar en onderwijsaanbod aan deze kinderen aanpassen en hiermee mogelijk onderpresteren bij de leerling voorkomen.

Doelgroep

Onze doelgroep bestaat uit kinderen die bij de afname van SIDI-3 deel 1 (leeraspecten), doorgaan naar deel 2 (zelfbeeld, omgang en werkhouding). Deze kinderen hebben behoefte aan extra uitdaging. In een leerlingbespreking wordt vastgesteld welke leerlingen het vervolgotraject van diagnose ingaan. Ouders worden hierbij betrokken.

Signaleren van kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong

Voor de instroom vindt een intakegesprek plaats waarbij we nadrukkelijk aandacht besteden aan het ontwikkelingsniveau van nieuwe leerlingen. Vaak ziet de leerkracht van groep 1-2 al diverse signalen bij (jonge) kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong of hebben ouders dit al aangegeven bij de leerkracht. Veel voorkomende kenmerken zijn: actief en energiek, verbaal sterk, een sterk geheugen, leergierig, een goede concentratie, een groot rechtvaardigheidsgevoel, opvallend gevoel voor humor, perfectionistisch en bijzondere belangstelling/interesses. In SIDI-3 wordt op blz. 26 een uitgebreide lijst van signalen beschreven. Het is van groot belang om kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong tijdig te signaleren en diagnosticeren. Dit voorkomt aanpassingsgedrag, werkhoudingsproblemen, frustratie, demotivatie en mogelijk onderpresteren. Het kan voorkomen dat er pas in de loop van de schoolloopbaan signalen naar voren komen die duiden op een ontwikkelingsvoorsprong of begaafdheid. Er zijn laatbloeiers, die op latere leeftijd hun talent ontwikkelen. Tijdens de reguliere groepsbesprekingen met de intern begeleider wordt de doelgroep besproken op basis van:

- Gerichte observaties door de leerkracht (o.a. OVMJK)
- Resultaten van SIDI-3
- Resultaten van de methodegebonden toetsen
- Resultaten van de Cito-toetsen
- Informatie van ouders
- Gesprekken met kinderen

Deze kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong staan in de groepsplannen ingedeeld bij "instructieonafhankelijk (groep 3 t/m 8)" of bij "extra uitdaging" (groep 1 en 2).

Signaleren van onderpresteren

Onderpresteren is langdurig minder presteren dan wat op basis van de aanwezige mogelijkheden verwacht mag worden. Wanneer een leerkracht het vermoeden heeft van onderpresteren is het altijd zinvol om in gesprek te gaan met de ouders. Voor een leidraad bij dit gesprek verwijzen wij naar blz. 3 van Bijlage 2. Er zijn twee vormen van onderpresteren te onderscheiden:

1. Relatief onderpresteren, deze kinderen presteren binnen het groepsgemiddelde, maar onder de eigen capaciteit. Ze passen zich aan de groepsnorm aan. Deze kinderen willen niet het gevaar lopen om op grond van hun schoolprestaties een uitzonderingspositie in te nemen, ze zorgen ervoor dat hun resultaten gemiddeld zijn. Ze zijn echter wel in staat om in een andere leeromgeving hun leergedrag te veranderen, zoals bij opdrachten die een beroep doen op het creatieve denken en probleemoplossend denken. Dit komt omdat ze hierbij niet op voorhand kunnen inschatten waar de lat ligt, wat de groepsnorm is. De taak van de leerkracht is hierbij om het kind door te toetsen, verrijken en/of versnellen en laten samenwerken met ontwikkelingsgelijken. In de SIDI-3 staat op blz. 72 een scorelijst met kenmerken van relatief onderpresteren.
2. Absoluut onderpresteren, dit is het presteren onder het groepsgemiddelde. Hierbij zijn de observaties van de leerkracht van groot belang. Kenmerken zijn: een kind geeft signalen af van faalangst, minderwaardigheidsgevoelens, onverschilligheid, afkeer van intellectuele prestaties en/of een slechte werkhouding. Het ontbreekt hen aan zelfdiscipline, ze zijn gemakkelijk af te leiden en impulsief. Ze voelen zich hulpeloos en nemen daarom geen verantwoordelijkheid voor wat ze doen. Tegelijkertijd willen ze zelfstandig zijn en verzetten zich tegen de invloed van ouders en leerkrachten. Op blz. 70 in de SIDI-3 staat meer hierover. De scorelijst op blz. 72 kan ook voor deze kinderen gebruikt worden.

Meer hierover is te lezen in het stuk "Achtergrondinformatie over onderpresteren", dit ligt op school ter inzage.

Inschakelen extern deskundige

Wij vinden dat het niet noodzakelijk is om een psychodiagnostisch onderzoek of begaafdheidsonderzoek af te (laten) nemen om te bepalen of een kind een ontwikkelingsvoorsprong heeft. In enkele gevallen laten wij echter wel een begaafdheidsonderzoek doen. Denk hierbij aan de aanmelding bij de Plusklas van het samenwerkingsverband, bij onvoldoende effect van plan van aanpak, bij twijfel (onderpresteren terwijl de leerkracht merkt dat er meer in zit), na opmerkelijke signalen uit de SIDI-3 en/of na gesprekken met ouders.

Passend onderwijs voor de doelgroep en de praktijk

Wij maken gebruik van leerlijnen in 5 stappen, vertaald naar de onderwijspraktijk.

1 ^{ste} leerlijn	wordt binnen de groep georganiseerd (Iln behoren tot de beste 20-25% van de groep)
2 ^{de} leerlijn	wordt binnen de groep georganiseerd (Iln behoren tot de beste 10% van de groep)
3 ^{de} leerlijn	groep overstijgende activiteiten binnen de school (Iln behoren tot de beste 5% van de groep)
4 ^{de} leerlijn	Plusklas SWV, groepsoverstijgende activiteiten buiten de school (Iln behoren tot de beste 5% van de school)
5 ^e leerlijn	Eureka! SWV, permanente voorziening voor hoogbegaafde kinderen
Op de website van het samenwerkingsverband Kop van Noord Holland staan de criteria voor verwijzing naar de Plusklas en Eureka beschreven.
Uiteraard worden alle stappen in overleg met de ouders gezet.

Het principe van bovenstaande leerlijnen werkt cumulatief. D.w.z. dat afhankelijk van de capaciteiten en behoeften van de leerling, deze deelneemt op maximaal 3 niveaus. Het werk uit de verschillende niveaus stapelt zich als het ware op. Leerling werkt in de 1ste leerlijn, leerling werkt in de 1ste en 2de leerlijn, leerling werkt in de 1ste, 2de en neemt deel aan groep overstijgend aanbod, etc. De keuze voor de leerlijn waarin de leerling werkt, zegt niet alleen iets over zijn behoefte aan verrijkingstof, maar ook iets over de mate waarin het reguliere aanbod kan worden ingedikt. Hoe meer er wordt ingedikt, hoe meer tijd deze leerling tot zijn beschikking heeft om aan een verrijkingaanbod te werken.

Aanpassingen in de leerstof

Op De Sluis gaan wij in principe uit van compacten (het schrappen van herhalings- en oefenstof) en verrijken (verdiepen en verbreden van de lesstof i.p.v. versnellen van de lesstof door de jaargroepgrenzen heen). Voor kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong verzorgen wij een aangepast leerstofaanbod. Dit betekent dat een slimme kleuter geen opdrachten krijgen aangeboden waarvan zij de leerdoelen al beheersen. In groep 3-8 gebruiken wij de richtlijnen van de Stichting Leerplan Ontwikkeling om te compacten.

Wat wel aanbieden?

- Belangrijke stappen in het leerproces
- Overgang naar formele notaties
- Reflectieve activiteiten
- Belangrijke strategieën en werkwijzen
- Constructie- en ontdekactiviteiten
- Verrijkingstof die wezenlijk moeilijker is
- Activiteiten op tempo
- Introductie van een nieuw thema of onderwerp

Wat schrappen?

- 50 – 75% van de oefenstof
- 75 – 100% van de herhaling
- Verrijkingstof die meer van hetzelfde biedt

De tijd die vrijkomt doordat voor een vak de leerstof wordt gecompact, wordt besteed aan verrijking. Voor het aanbieden van verrijking binnen de eigen groep zijn er verrijkingmethoden en -materialen beschikbaar, zie bijlage 3. Het werken met verrijkingmateriaal is niet vrijblijvend als er geschrapt wordt in de reguliere leerstof. Wij stellen eisen aan het resultaat en zoeken daarbij bewust een hoge moeilijkheidsgraad. Op deze manier leren kinderen hun best te doen, ook als het moeilijk wordt: leren omgaan met frustraties. We stimuleren hierbij een levenshouding waarbij het kind naar zichzelf kijkt (i.p.v. de buitenwereld of de omstandigheden aan te wijzen). De resultaten van het verrijkingswerk leggen wij vast in het leerlingvolgsysteem en kinddossier.

Wat in groep 1-2

- Bij binnenkomst laten we kleuters binnen een week een tekening maken.
- De informatie vanuit de voorschoolse educatie (peuterspeelzaal en kinderopvang) wordt gebruikt.
- Bij het intakegesprek worden ouders bevraagd over de ontwikkeling van hun kind, als er een voorsprong is wordt doorggevraagd (zie de kenmerken op blz. 16 van SIDI-3).
- Bij een vermoeden van een ontwikkelingsvoorsprong wordt de lijst uit de SIDI-3 (blz. 18 t/m 20) door de leerkracht samen met de ouders ingevuld.
- In het themaplan wordt extra/ander aanbod voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong beschreven.
- Leergesprekken met het kind om de onderwijsbehoefte helder te krijgen.

Wat in groep 3 t/m 8

- De kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong zijn na het afnemen van de SIDI-3 in alle groepen bekend en krijgen extra aanbod in de vorm van verrijkingsmaterialen.
- In groep 3 is de instructie voor de "zon-kinderen" aangepast.
- Leergesprekken met het kind om de onderwijsbehoefte helder te krijgen.

Signaleringslijst onderpresteren

U kunt deze lijst invullen bij een vermoeden van onderpresteren.

Naam leerling:
Geboortedatum:
Leeftijd:
Groep:
Leerkracht:
Invuldatum:

- * 1. Lage test-/toetsresultaten
- * 2. Presteert op of onder niveau in lezen, taal of rekenen
- * 3. Dagelijks schoolwerk niet of slecht af, inclusief huiswerk
- * 4. Superieur in begrijpen en onthouden (eventueel selectief) van begrippen
- * 5. Grote kloof in kwaliteit tussen schriftelijk en verbaal werk
- 6. Grote feitelijke kennis
- 7. Grote fantasie, creativiteit, verbeelding, is inventief
- 8. Voortdurend ontevreden met geleverd werk, ook in expressievakken
- 9. Probeert nieuwe activiteiten te vermijden, is perfectionistisch, wil mislukkingen voorkomen
- 10. Toont initiatief in het voortzetten van eigen keuze projecten
- * 11. Heeft breed interessegebied en mogelijke speciale deskundigheid op een bepaald gebied
- * 12. Toont negatieve zelfwaardering door terugtrekken of agressief gedrag, negatieve zelfprojectie op anderen
- 13. Functioneert niet gemakkelijk en/of constructief in een groep, doet niet graag mee aan groepsactiviteiten
- 14. Geeft blijk van scherpzinnige, sensitieve gevoeligheid en waarneming van problemen ten opzichte van zichzelf, anderen, levensvraagstukken, waaruit blijkt dat hij/zij ver vooruit is
- 15. Heeft onrealistische zelfverwachting, te hoog of te laag
- 16. Geen voldoening over leerstofaanbod, houdt niet van instampen, geheugenwerk
- 17. Is gemakkelijk afleidbaar, kan zich moeilijk concentreren op een taak
- 18. Onverschillige of negatieve houding tegenover school
- 19. Biedt weerstand tegen pogingen van de leerkracht om hem/haar te motiveren
- 20. Heeft moeilijkheden in vriendschapsrelaties, in het sluiten van vriendschappen
- 21. Lijkt lui, zich te vervelen, is met andere dingen bezig, maar weet bij navraag toch waar de les over gaat

Scoreverloop

*(bij 10 aangekruiste vakjes, inclusief de * vakjes is er zeer waarschijnlijk sprake van onderpresteren)*

Aantal aangekruiste items:

Aantal aangekruiste items met een *:

Sprake van onderpresteren: ja/nee* :

*) *Invullen wat van toepassing is*

Kijkwijzer bij (intercollegiale) klassenconsultatie

Kijkwijzer kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong:

Aandachtspunten	Wat heb je gezien/besproken
De leerkracht is in staat te selecteren welke leerlingen in aanmerking komen voor aangepast aanbod en verrijkmateriaal m.b.v. SIDI + CITO	
De leerkracht plant een gedifferentieerd leerstofaanbod, dit zie je in de dag planning.	
Hoeveel momenten in de week worden er gekozen voor verrijkend aanbod?	
Hoe creëer je tijd? Bijv. verkorte instructie, les 4 laten uitvallen.	
Welke materialen worden ingezet? -Drie sterrentaak -Plusboek -Kien -Multiline -Anders.....	
Wordt de instructie in meerdere niveaus gegeven?	
Wordt de instructie voor de meerkunners afgestemd op de specifieke eigenschappen van deze groep?	
Weet de groep meerkunners wat er nu van ze verwacht wordt; wat ze moeten doen en weten ze waar het ligt?	
Wat doen ze als de stof verwerkt is? Is er vervolg aanbod?	
Is er een extra instructie/feedback moment voor deze groep?	
Wordt er in de groep samengewerkt waardoor de kinderen elkaar versterken?	
Is er een vorm van "terugblikken"	

Lijst met verrijkingsmaterialen op De Sluis

- Groep 1/2:** Computer
Tangram
Kapla
Talentenlijn 1
Leskisten: Meten, Magnetten, Drijven en zinken
- Groep 3:** Zonleerlijn: taal/lezen
Computer: programma's horend bij de methode
Pluswerkboek: horend bij de methode "De wereld in getallen"
Kapla 1 doos
Bolleboos project: Mozaïeken
Vooruit mappen
- Groep 4:** Somplex
Detective Denkwerk
Pluswerkboek: horend bij de methode "De wereld in getallen"
Spiegelspel/ Rushhour/ Mastermind.
Bolleboos project
Vooruit mappen
Computer: programma's horend bij de methode
- Groep 5:** Multiline groep 5
Kien groep 5
Pluswerkboek horend bij de methode "De wereld in getallen"
Bolleboos project: Getallen in de maak.
Topklassers: **Blik op bouwen**
 Kijkje in de dierenwereld
 Digitale wereld
Plustaak: **wereld oriëntatie 5**
Vooruitmappen
Computer: programma's horend bij de methode
"Zit dat zo"
- Groep 6:** Multiline groep 6
Kien groep 6
Pluswerkboek horend bij de methode "De wereld in getallen"
Bolleboosproject
Topklassers: **Blik op bouwen**
 Kijkje in de dierenwereld
 Digitale wereld
Plustaak: **wereld oriëntatie 6**
Vooruit
Computer: programma's horend bij de methode
Rekentoppers
"Zit dat zo"

Groep 7: Ajodact Meten = Weten
Grafiek /tabellen
Honderd procent
Kien groep 7
Multiline groep 7
Pluswerkboek horend bij de methode "De wereld in getallen"
Bolleboos project:
Topklassers: Frans, Spaans
Sterrenkunde, Natuurverschijnselen
Plustaak: wereld oriëntatie 7
Computer: programma's horend bij de methode/ webquest.
Engelse leesboekjes
Vooruit mappen
"Zit dat zo"

Groep 8: Rekentoppers
Kien groep 8
Pluswerkboek horend bij de methode "De wereld in getallen"
Vooruit mappen
Bolleboos project: De reis om de wereld in 80 dagen.
Topklassers: Frans, Spaans + Spaans bordspel
Sterrenkunde, Natuurverschijnselen
Plustaak: wereld oriëntatie 8
Ajodact
Multiline groep 8
Computer: programma's horend bij de methode/ webquest
Engelse leesboekjes
"Zit dat zo"

Spellen/puzzels/bouwen

24-games, Tangram, Knex.

We maken gebruik van de site van het SLO om kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong uit te dagen.

Bijlage e): Overgangsbeleid groep 2 naar groep 3

Hier beschrijven we hoe we omgaan met de verschillen in ontwikkeling tussen jonge kinderen (kleuters) bij ons op school en op welke wijze wij bepalen of een leerling doorgaat naar groep 3. Uitgangspunt is het feit dat de kinderen allemaal op hun eigen niveau, op vierjarige leeftijd, bij ons binnenkomen. In groep 3 wordt elk nieuw schooljaar gestart met klassikaal onderwijs. Om de kinderen een gedegen start mee te geven vinden wij het wenselijk dat kinderen minimaal bijna twee jaar kleuteronderwijs gevolgd hebben, voordat ze overgaan naar groep 3. Daarom hanteren we in principe de grens van 1 oktober. Als een kind zich op zowel cognitief als sociaal/emotioneel vlak bovengemiddeld ontwikkelt, wordt in overleg met de ouders besloten om de overstap naar groep 3 eerder te maken. In de praktijk gaat dit om de leerlingen die geboren zijn in de maanden oktober, november en in uitzonderlijke gevallen december. Kinderen worden in de kleutergroep middels het OVMJK gevolgd. Hieruit krijgen wij een zo objectief mogelijk beeld van het kind. Halverwege groep 2 zijn de volgende 4 mogelijkheden te zien. Uiteraard worden de ouders betrokken bij alle te nemen besluiten.

1. Kinderen die cognitief op voldoende of goed niveau presteren en ook sociaal-emotioneel gezien goed functioneren. Wij verwachten dat ze voldoende toegerust zullen zijn om na de zomervakantie in groep 3 te kunnen beginnen. Kinderen die bovengemiddeld ontwikkelen, bijvoorbeeld doordat ze een extra jaar in groep 2 doormaken, bieden we extra uitdaging aan, passend bij hun eigen ontwikkeling. In zeldzame gevallen kan een kind versneld naar groep 3 gaan. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de mogelijke effecten op lange termijn.
2. Kinderen die cognitief op voldoende niveau presteren, maar sociaal-emotioneel gezien twijfels over hun 'rijpheid' oproepen. Bij deze kinderen zijn ondersteuning over de overgang naar groep 3. Zij zullen misschien problemen krijgen wanneer ze langere tijd zelfstandig aan opdrachten moeten werken. Ook kunnen deze kinderen onzeker worden en kan er faalangst ontstaan. Hierover wordt met de IB-er overleg gevoerd, mogelijke acties worden in het groepsplan opgenomen. We volgen of speciale aanpak een positief effect heeft op het kind. Wanneer halverwege mei blijkt dat het kind niet de gewenste ontwikkeling vertoont, nog niet voldoende gerijpt is om de overstap te maken, besluiten we dan dat het kind nog niet naar groep 3 gaat. Gedurende dit traject is er regelmatig contact met de ouders. In het jaar daarop wordt het aanbod voor deze leerling in het groepsplan opgenomen.
3. Kinderen die cognitief op onvoldoende niveau presteren, maar sociaal-emotioneel wel goed functioneren. Wanneer het kind niet op het cognitieve niveau van de groep zit, wordt overlegd met de IB-er. Hierna volgt speciaal aanbod, dat in het groepsplan wordt opgenomen in de periode februari - maart om te kijken of met extra hulp een positieve ontwikkeling in gang gezet kan worden. Wanneer hierdoor goede ontwikkeling te zien is gaat deze leerling in het nieuwe schooljaar naar groep 3. Als er een geringe ontwikkeling te zien is, kan besloten worden dit aanbod voort te zetten en na een aantal weken weer te evalueren. Uitgangspunt voor de overgang naar groep 3 is dat het kind grotendeels op eigen kracht kan starten in groep 3. Zo nodig wordt voor deze leerling een arrangement aangevraagd om hem of haar wat extra ondersteuning tijdens de start in groep 3 te bieden. Een mogelijkheid is om de OBD extra onderzoek te laten verrichten.
4. Kinderen die zowel cognitief als sociaal-emotioneel onder het gemiddelde van groep 2 presteren. Bij grote achterstand op alle gebieden kan halverwege groep 2 besloten worden om het kind mee te laten doen met het aanbod groep 1, met als doel om na de zomervakantie in groep 2 te blijven. Wanneer er een geringe achterstand is, zal door middel specifiek aanbod omschreven in het groepsplan geprobeerd worden om het kind op een voldoende niveau te krijgen. Dan volgt dus de route zoals beschreven bij punt 2 of 3. Er is een mogelijkheid om de OBD extra onderzoek te laten verrichten.

Bijlage f): Protocol doublure en versnelling

Doublurebeleid:

Om tot een verantwoorde beslissing te komen ten aanzien van al of niet bevorderen volgen wij voor deze procedure onderstaand stappenplan:

- De groepsleerkracht volgt de leerling aan de hand van zowel methodegebonden als methodeonafhankelijke toetsen.
- De leerkracht maakt observaties van de leerling.
- De ontwikkeling van de leerling wordt periodiek besproken met de intern begeleider.
- De ontwikkeling wordt besproken met de leerkracht van de voorgaande groep.
- In eerste instantie zal de leerling bij achterstand extra begeleiding krijgen. Deze begeleiding wordt geëvalueerd en vastgelegd in het leerlingendossier. Zo nodig wordt hierbij het advies gevraagd van de OBD.
- De ondersteuning wordt met de ouders besproken en vastgelegd in het leerlingendossier.
- Als de verwachting bestaat dat deze leerling gebaat is bij doublure, bespreekt de groepsleerkracht de gegevens van de observaties en van het volgsysteem met de ouders en wordt er een voorlopig besluit genomen t.a.v. doubleren.
- De leerkracht en/of intern begeleider maakt 8 weken voor het eind van het schooljaar het definitieve standpunt bekend aan de ouder(s)/verzorger(s).
- Wanneer er verschil van mening tussen de ouders en de school is over het te nemen besluit, zal de mening van de school als professionele organisatie de doorslag geven.

Als een kind halverwege het schooljaar blijkt niet mee te kunnen met het aanbod van de groep, wordt hij zo mogelijk opgenomen in het groepsplan van de onderliggende groep. Anders volgt er een aangepast programma voor de rest van het lopende schooljaar. Daarna volgt doublure.

Beleid t.a.v. versnelling:

Wij gaan uit van een passend aanbod in en/of buiten de eigen groep voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong. Dit is beschreven in het protocol (zie bijlage 5). Hierbij maken wij gebruik van de mogelijkheden binnen onze methoden, de plusgroep en/of de plusklas. Het kan echter incidenteel voorkomen dat een hoogbegaafde leerling gedurende de schoolloopbaan eenmaal versnelt. Daarbij worden in grote lijnen dezelfde stappen doorlopen als hierboven beschreven.

Bijlage g) Groepsplannen gr. 3 t/m 8

Vakgebied:	
Methode	
Periode:	
Leerkracht:	

Groep/ namen	Wat wil ik bereiken? Doel	Inhoud (wat)	Aanpak/methodiek (hoe)	Organisatie	Evaluatie
Instructie-onafhankelijke leerlingen: <i>Verkorte instructie</i>	Resultaatgericht: Vaardigheidsgroei Cito van punten Methode gebonden toets: <i>voldoende beheersing.</i>	Inhoudelijk: Voldoende beheersing van.... de volgende onderdelen: - - Procesbeschrijving: <i>Samenwerken, reflecteren evalueren, omgaan met fouten maken, falen en frustratie.</i>	Welke instructie vorm: verkort, begeleid inoefenen, basisinstructie, herhaling, dictee, maatjes, Welke werkvorm: : zelfstandig, coöperatieve werkvorm, begeleid door OA of leerkracht. Welke methode/ materialen:	Elke dag...minuten ...keer per week . Op... en van.... tot uur	Na 10 en 20 weken. Nieuw groepsplan na 20 weken.

<p>I+</p> <p>Evaluëren na 10 weken en 20 weken</p> <p>wie.....</p>	<p>Doel in Vs behaald?</p> <p>ja/nee/ gedeeltelijk.</p> <p>Doel behaald met de methode gebonden toetsen?</p> <p>ja/nee/ gedeeltelijk.</p>	<p>Wat is de voortgang van de leerling?</p> <p>Welk doel is bereikt?</p>	<p>Voortzetten aanpak methode?</p> <p>Ja/nee</p> <p>Verklaring:</p>	<p>Voortzetten aanpak organisatie?</p> <p>Ja/nee</p> <p>Verklaring:</p>	<p>Plan voortzetten of aanpassen?</p> <p>Verklaring:</p>
<p>Instructie-afhankelijke leerlingen:</p> <p><i>Verlengde instructie</i></p>	<p>Resultaatgericht:</p> <p>Vaardigheidsgroei Cito van punten</p> <p>Methode gebonden toets:</p> <p><i>voldoende beheersing.</i></p>	<p>Inhoudelijk:</p> <p>Voldoende beheersing van.... de volgende onderdelen:</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>Aanvullende doelen: (op basis van de analyse van toetsen)</p>	<p>Welke instructie vorm: begeleid inoefenen / aan de groepstafel, basisinstructie, herhaling, dictee, maatjes,</p> <p>Welke werkvorm: : zelfstandig, coöperatieve werkvorm, begeleid door OA of leerkracht.</p> <p>Welke methode/ materialen:</p>	<p>Elke dag....minuten</p> <p>...keer per week . OP.... En ... Van.... tot uur</p>	<p>Wanneer evalueren:</p> <p>Na 10 en 20 weken. Nieuw groepsplan na 20 weken.</p>

<p>IV en V leerlingen</p> <p>Evaluëren na 10 weken en 20 weken</p> <p>wie.....</p>	<p>Doel in Vs behaald ja/nee/ gedeeltelijk.</p> <p>Doel behaald met de methode gebonden. toetsen ja/nee/ gedeeltelijk.</p>	<p>Wat is de voortgang van de leerling?</p> <p>Welk doel is bereikt?</p>	<p>Voortzetten aanpak/ methode. Ja/nee</p> <p>Verklaring:</p>	<p>Voortzetten aanpak/ methode. Ja/nee</p> <p>Verklaring:</p>	<p>Plan voorzetten of aanpassen.</p> <p>Verklaring:</p>
<p>Leerling</p> <p>met specifieke pedagogische en/of didactische behoeften</p> <p>dyslexie, ADHD,</p> <p>OPP (benoemen → zie groeidocument plan van aanpak)</p>	<p>Resultaatgericht:</p> <p>Vaardigheidsgroei Cito van punten</p> <p>Methode gebonden toets:</p> <p><i>voldoende beheersing.</i></p>	<p>Aangepaste doelen per kind</p>	<p>Zie aanpak Instructie-afhankelijke leerlingen</p>	<p>Elke dag....minuten</p> <p>...keer per week . OP.... En Van.... tot uur</p>	<p>Na 10 en 20 weken. Nieuw groepsplan na 20 weken.</p>
<p>Evaluëren na 10 weken en 20 weken</p> <p>wie.....</p>	<p>Doel in Vs behaald ja/nee/ gedeeltelijk.</p> <p>Doel behaald met de methode gebonden. toetsen ja/nee/ gedeeltelijk.</p>	<p>Wat is de voortgang van de leerling?</p> <p>Welk doel is bereikt?</p>	<p>Voortzetten aanpak/ methode. Ja/nee</p> <p>Verklaring:</p>	<p>Voortzetten aanpak/ methode. Ja/nee</p> <p>Verklaring:</p>	<p>Plan voorzetten of aanpassen.</p> <p>Verklaring:</p>

Bijlage h): Format didactisch groepsoverzicht (DGO)

Didactisch groepsoverzicht : Leerkrachten:					groep: Periode:		
Fase 1: Waarnemen/signaleren			Fase 2: Begrijpen en analyseren				
<i>Toetsen</i>			<i>Observaties, informatie leerproces, concentratie, motivatie, taakaanpak, reactie van het kind/ leraar op aanpak , sociale vaardigheden en dergelijke</i>		<i>Wat heeft dit kind nodig om zich te kunnen ontwikkelen, of competent te voelen. Wat heeft deze leerling nodig gezien zijn leerstijl, zelfbeeld of eigen 'aardigheden'.</i>		
Naam:	Cito Vs: Niveau:		Methode- toetsen	Positieve factoren	Belemmerende factoren	Onderwijsbehoefte	Subgroep HP

Bijlage i): Themaplan, werkdocument voor het ontwerpen van een beredeneerd aanbod vanuit een thema voor de groepen 1 en 2.

Het maken van een woordspin ter verkenning van de mogelijkheden.

Werktitel van het thema:

Bedoelingen die ik met het thema heb (w.o. doelen en cirkeldoelen):

Welke betekenis zou dit thema voor mijn kinderen hebben?

Welke woorden wil ik binnen dit thema aan de orde laten komen?
(werkwoorden, zelfstandig naamwoorden en functiewoorden)

Waar werk ik naar toe, welk beeld heb ik daarbij?

Activiteitenoverzicht

Spelactiviteiten:

Gespreksactiviteiten:

Constructieve en beeldende activiteiten:

Lees- en schrijfactiviteiten:

Rekenwiskunde activiteiten:

Onderzoeksactiviteiten:

Uitstapjes:

Overige belangrijke punten:

Evaluatie van het thema

Welke inhoudten zijn goed uit de verf gekomen?

Welke doelen zijn gerealiseerd?

Wat neem ik mee naar het volgende thema?

Inhouden:

Doelen:

Activiteiten:

Omgeving en materialen:

Eigen rol:

Speciale aandachtsformulier

Werkpunten:

**Welke activiteiten wil ik ondernemen?
Waar let ik op bij mijn begeleiding?**

Aandachtspunten voor vervolg:

Reflectie:

**Verloop van activiteiten
Hoe was mijn hulp?
Welke resultaten heb ik bereikt?**

Overzicht tussendoelen Beginnende Geletterdheid:

Boekoriëntatie

- Kinderen begrijpen dat illustraties en tekst samen een verhaal vertellen.
- Ze weten dat boeken worden gelezen van voor naar achter, bladzijden van boven naar beneden en regels van links naar rechts.
- Ze weten dat verhalen een opbouw hebben.
- Ze kunnen aan de hand van de omslag van een boek de inhoud van het boek al enigszins voorspellen.
- Kinderen weten dat je vragen over een boek kunt stellen. Deze vragen helpen je om goed naar het verhaal te luisteren en te letten op de illustraties.

Verhaalbegrip

- Kinderen begrijpen de taal van voorleesboeken. Ze zijn in staat om conclusies te trekken naar aanleiding van een voorgelezen verhaal. Halverwege kunnen ze voorspellingen doen over het verdere verloop van het verhaal.
- Kinderen weten dat de meeste verhalen zijn opgebouwd uit een situatieschets en een episode. Een situatieschets geeft informatie over de hoofdpersonen, de plaats en tijd van handeling. In een episode doet zich een bepaald probleem voor dat vervolgens wordt opgelost.
- Kinderen kunnen een voorgelezen verhaal naspelen terwijl de leerkracht vertelt.
- Kinderen kunnen een voorgelezen verhaal navertellen, aanvankelijk met steun van illustraties.
- Kinderen kunnen een voorgelezen verhaal navertellen zonder gebruik te hoeven maken van illustraties.

Functies van geschreven taal

- Kinderen weten dat geschreven taalproducten zoals briefjes, brieven, boeken en tijdschriften een communicatief doel hebben.
- Kinderen weten dat symbolen zoals logo's en pictogrammen verwijzen naar taalhandelingen.
- Kinderen zijn zich bewust van het permanente karakter van geschreven taal.
- Kinderen weten dat tekenen en tekens produceren mogelijkheden bieden tot communicatie.
- Kinderen weten wanneer er sprake is van de taalhandelingen 'lezen' en 'schrijven'. Ze kennen het onderscheid tussen 'lezen' en 'schrijven'.

Relatie tussen gesproken en geschreven taal

- Kinderen weten dat gesproken woorden kunnen worden vastgelegd, op papier en met audio/visuele middelen.
- Kinderen weten dat geschreven woorden kunnen worden uitgesproken.
- Kinderen kunnen woorden als globale eenheden lezen en schrijven. Voorbeelden: de eigen naam en namen van voor het kind belangrijke personen/dingen, logo's en merknamen.

Taalbewustzijn

- Kinderen kunnen woorden in zinnen onderscheiden.
- Kinderen kunnen onderscheid maken tussen de vorm en betekenis van woorden.
- Kinderen kunnen woorden in klankgroepen verdelen zoals bij kin-der-wa-gen.
- Kinderen kunnen reageren op en spelen met bepaalde klankpatronen in woorden; eerst door eindrijm ("Pan rijmt op Jan") en later met behulp van beginrijm ("Kees en Kim beginnen allebei met k").
- Kinderen kunnen fonemen als de kleinste klankeenheden in woorden onderscheiden, zoals bij p-e-n.

Alfabetisch principe

- Kinderen ontdekken dat woorden zijn opgebouwd uit klanken en dat letters met die klanken corresponderen en leggen de foneem-grafeemkoppeling.
- Kinderen kunnen door de foneem-grafeemkoppeling woorden die ze nog niet eerder hebben gezien, lezen en schrijven.

Functioneel 'schrijven' en 'lezen'

- Kinderen schrijven functionele teksten, zoals lijstjes, briefjes, opschriften en verhaaltjes.
- Kinderen lezen zelfstandig prentenboeken en eigen en andermans teksten.

Overzicht tussendoelen **Beginnende Gecijferdheid:**

Voor **tellen en getalbegrip** is van belang dat kinderen een groeiend getalbegrip hebben. Dat houdt in:

- De kinderen kennen de telrij tot tenminste 10 en herkennen de getallen.
- In voor hen betekenisvolle contextsituaties kunnen de kinderen aantallen tot tenminste tien tellen, ordenen, redelijk schatten en vergelijken op meer, minder en evenveel.
- Kinderen kunnen aantallen objecten tot tien ordenen, vergelijken, schatten en tellen. Ook zijn ze in staat bij eenvoudige erbij- en eraf-situaties tot tenminste tien, in de vorm van bedekspelletjes en dergelijke voor een passende strategie te kiezen.
- Kinderen kunnen benoemde aantallen tot tien telbaar representeren met bijvoorbeeld vingers, streepjes, en stippen, en deze vaardigheid in toepassingssituaties van 'erbij' en 'eraf' benutten.

Verder is het voor de groepen 1 en 2 belangrijk dat kinderen de volgende 4 tussendoelen behalen op het gebied van **meten**:

- De kinderen verwerven een geleidelijk groeiend inzicht in verschillende grootheden als lengte, inhoud en gewicht, en leren deze van elkaar te onderscheiden.
- De kinderen kunnen allerlei objecten vergelijken en ordenen op lengte. Ze kunnen daarbij beschrijvingen gebruiken als groter - kleiner, maar ook specifiekere aanduidingen als langer - korter, dikker - dunner en breder - smaller. Tevens doen ze ervaring op met het afpassend meten met voor de hand liggende maateenheden als stap, voet en meterstrook.
- De kinderen kunnen inhouden zowel in de betekenis van wat er in zit als wat er in kan op verschillende manieren vergelijken: op het oog, via in elkaar overgieten, en door afpassen of uitscheppen met eenvoudige natuurlijke maten als kopje, beker of lepel. Verder verkennen ze hoe er met een zelf geconstrueerde kopjesmaatbeker gemeten kan worden.
- Kinderen doen ervaring op met het vergelijken van het gewicht van verschillende objecten. Ze verkennen daarbij zowel het wegen op de hand als met een balans.

Tenslotte zijn er 3 tussendoelen opgesteld voor het gebied **meetkunde**:

- De kinderen doen ervaring op met het lokaliseren van objecten in een voor hen bekende omgeving. Ze hanteren daarbij oriënteringsbegrippen zoals achter, voor, dichtbij, door, naast, rechts, links, maken gebruik van herkenningspunten en werken met eenvoudige plattegronden. Ook verwoorden en tekenen ze wat je wel en niet kunt zien vanuit een daadwerkelijk of in gedachten genomen standpunt.
- De kinderen doen ervaring op met het construeren met 'vrij' materiaal, met blokken, en ander meetkundig constructiemateriaal, en met papier. Ze ontdekken hoe objecten in elkaar zitten en zijn op te bouwen. Ze komen in aanraking met bekende ruimtelijke en vlakke meetkundige figuren, zoals blokken, kubussen en vierkanten, en verkennen hun elementaire kenmerken.
- De kinderen doen ervaring op met het opereren met vormen en figuren. Via activiteiten met spiegels en schaduwen komen ze in aanraking met symmetrie en afbeeldingen van vormen en figuren. Bij het werken met mozaïeken stellen ze mooie patronen samen en herkennen ze regelmaat, symmetrie en samenstellingen van figuren.

Registratie van een beredeneerd aanbod.

Logboek.

Dit is het document voor de korte termijn voor de volgende dag of de volgende dagen. Het doel is tweeledig:

- Bezinning op eigen handelen versterken.
- Ontwikkeling van kinderen volgen.

Het logboek is in feite het hart van je systeem van werken. Het is het middel om te reflecteren op je aanbod en op de activiteiten van de kinderen, om, van daaruit plannen voor de komende periode te maken. Het logboek is eenvoudig van vorm en bevat twee kolommen/twee bladzijden.

Linkergedeelte:

- Welke activiteiten wil ik ondernemen?
- Voor welke kinderen zijn die bestemd?
- Wat is mijn eigen rol daarin, wat ga ik doen
- Welke observatiepunten wil ik in het oog houden?

Het is niet nodig om elke dag voor alle kinderen een planning te maken. Naarmate kinderen meer aandacht en hulp van jou nodig hebben, is het van belang je plannen gedetailleerder en nauwkeuriger aan te geven. Voor kinderen die minder nadrukkelijk op extra hulp aangewezen zijn, volstaat het om in grote lijnen of enkele bewoordingen te omschrijven om welk aanbod het gaat.

Rechtergedeelte:

- Het verloop van de activiteiten en opmerkingen over spontane activiteiten.
- De betekenis van die activiteiten voor de betreffende kinderen.
- De waarde van de groei in ontwikkeling.

Aan het eind van de dag (of twee dagen) maak je aantekeningen van de reflecties (soms heb je stickers of losse aantekeningen). Op grond van je aantekeningen en je reflecties worden voornemens voor het vervolgaanbod genoteerd.

Bijlage j): Groeidocument (ter inzage op school)

Wij gebruiken het groeidocument van het Samenwerkingsverband Kop van Noord Holland. Voorafgaand aan een bijeenkomst van het Ondersteuningsteam wordt de aanleiding en hulpvraag door de leerkracht – samen met de ouders – ingevuld. Indien nodig wordt een ontwikkelingsperspectief voor een leerling gemaakt. Dit is onderdeel van het groeidocument.

Bijlage k): Analyse methodetoetsen

toets:

leerkracht:

groep:

datum:

Groep

Specificering van de fouten op groepsniveau

Individuele leerlingen

Specificering van de fouten per individuele leerling

Actiepunten

Wat ga je doen om het geconstateerde probleem op te lossen / verbeteren.
Koppeling met de dagplanning/groepsplan

Bijlage I): Stappenplan trendanalyse

1. De leerkracht stelt zich op de hoogte van de manier van vraagstelling en afname van de Cito-toetsen.
2. De resultaten van de Cito-toetsen worden door de leerkracht in ESIS ingevoerd en vormen tevens de basis voor het opstellen van groepsplannen, waarbij interventies plaatsvinden tussen de leerkracht en de intern begeleider tijdens het IB-gesprek.
3. De intern begeleider plaatst de tabellen uit ESIS in het format van Trendanalyse.
4. De leerkracht trekt op de vakgebieden Rekenen, Spelling, Technisch lezen (DMT) en Begrijpend lezen, analyses op zowel leerling-, groeps-, als op schoolniveau.
5. De analyses worden geplaatst op het format Analyseoverzicht.
6. Een centraal moment wordt gepland om de analyses teambreed te bespreken, waarbij de analyses uit het format analyseoverzicht worden aangescherpt en conclusies worden getrokken. Dit doen we tijdens een studie(mid)dag, met gebruik van het digibord.
7. De resultaten, opmerkingen, verbeterpunten en reflecties die vanuit de studiedag naar voren zijn gekomen, worden door de intern begeleider ingevoerd op het format van de Trendanalyse.
8. De directeur en intern begeleider(s) trekken eindconclusies en stellen een plan van aanpak op, welke geplaatst worden op het format van de Trendanalyse.
9. Een terugkoppeling van de eindconclusies en het plan van aanpak vindt op teamniveau plaats.
10. De plannen van aanpak en zorgsignalen worden door de IB'er meegenomen naar het overleg met de IB'ers van het cluster waar De Sluis bij hoort. Waar mogelijk wordt expertise en aanpak gebundeld.

Bijlage m): Analyse Cito-toetsen:

Hoe vullen we het analyseformulier in?

- In januari analyseren we de M-toetsen, in juni de E-toetsen.
- Schrijf voor je groep de resultaten (gemiddelde vaardigheidsscore van je groep) van de zojuist gemaakte toets in de vierde kolom. Vul ook het percentage IV en V van de zojuist gemaakte toets in kolom 5 in.
- In de zesde kolom zie je de ondergrens (voorheen van de inspectie). Als het resultaat van jouw groep daaronder zit, maak het resultaat dan **rood**.
- Daarna beschrijf je wat werkte, welke belemmeringen er waren en wat je van plan bent om in te gaan zetten. Vraag en geef tips aan je collega's.
- Zet de door jou geformuleerde interventies daarna in je groepsplan en dagplanning.
- In de achtste kolom vul je het ambitieniveau in, uiteraard wil je boven de ondergrens uitkomen, deze staat in kolom negen. Wees ambitieus, zet hoog in voor je groep. Blijf wel realistisch.

Wij analyseren de opbrengsten naar aanleiding van de Cito-toetsen op kindniveau en beschrijven de onderwijsbehoeften in het groepsplan. Zo nodig wordt er een handelingsplan of ontwikkelingsperspectief opgesteld.

Daarnaast maken wij trendanalyses op groeps- en schoolniveau, waarbij we op zoek gaan naar de mogelijke oorzaken:

T.a.v. het groepsniveau:

- Groepsscore
- Groepssamenstelling
- Tussentijdse instroom/uitstroom (resultaten van leerlingen korter dan 2 jaar op onze school mogen eruit)
- Zorg/differentiatie (resultaten van leerlingen met PRO advies en/of IQ <80 mogen eruit)
- Leerkracht
- Gebeurtenissen
- Toetsafname

T.a.v. schoolniveau:

- Methode
- Aanvang nieuwe methode
- Lesprogramma
- Zorgstructuur
- Ontwikkelingen
- Interventies

Als we de oorzaken helder hebben maken we een plan van aanpak.

De halfjaarlijkse trendbespreking is vastgelegd in het vergaderschema, uiterlijk twee weken na de Cito-afname. Uiterlijk drie weken na de afname van de Cito-toetsen zijn de groepsplannen bijgesteld.

Resultaten en doelen schooljaar 2017-2018, analyse februari 2018

Gemiddelde vaardigheidsscore per groep **Technisch lezen DMT**

Resultaten M toetsen 2017-2018

Doelen E toetsen 2017-2018

	Resultaat E 2016-2017-76	Doel M 2017-2018	Resultaat M 2017-2018	% IV-V	ondergrens	analyse	Doel E 2017-2018	ondergrens
Groep 3	n.v.t.			IV V	21	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:		33
Groep 4	groep 3:			IV V	48	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:		56
Groep 5	groep 4:			IV V	66	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:		71
Groep 6	groep 5:			IV V	78	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:		83
Groep 7	groep 6:			IV V	85	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:		90
Groep 8	groep 7:			IV V	93	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:	n.v.t.	

Gemiddelde vaardigheidsscore per groep **Rekenen en Wiskunde**

Resultaten M toetsen 2017-2018

Doelen E toetsen 2017-2018

	Resultaat E 2016-2017	Doel M 2017-2018	Resultaat M 2017-2018	% IV-V	ondergrens	analyse	Doel E 2017-2018	ondergrens
Groep 3 3.0	n.v.t.			IV V	113	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:		137
Groep 4 3.0	groep 3:			IV V	161	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:		180
Groep 5 3.0	groep 4:			IV V	202	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:		214
Groep 6	groep 5:			IV V	84	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:		89
Groep 7	groep 6:			IV V	98	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:		102
Groep 8	groep 7:			IV V	110	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:	n.v.t.	n.v.t.

Gemiddelde vaardigheidsscore per groep **Spelling**

Resultaten M toetsen 2017-2018

Doelen E toetsen 2017-2018

	Resultaat E 2016-2017	Doel M 2016-2017	Resultaat M 2017-2018	% IV-V	Landelijk gemiddelde	Analyse	Doel E 2017-2018	Landelijk gemiddelde
Groep 3 3.0	n.v.t.			IV V	145	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:		198
Groep 4 3.0	groep 3:			IV V	237	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:		263
Groep 5 3.0	groep 4:			IV V	295	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:		311
Groep 6	groep 5:			IV V	133	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:		137
Groep 7	groep 6:			IV V	139	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:		140
Groep 8	groep 7:			IV V	143	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:	n.v.t.	n.v.t.

Gemiddelde vaardigheidsscore per groep **Begrijpend lezen**

Resultaten M toetsen 2017-2018

Doelen M toetsen 2018-2019

	Resultaat M 2016-2017	Doel M 2017-2018	Resultaat M 2017-2018	% IV-V	Ondergrens	Analyse	Doel M 2017-2018	Ondergrens
Groep 4 3.0	n.v.t.			IV V	133	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:		groep 5: 155
Groep 5 3.0	groep 4:			IV V	155	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:		groep 6: ?
Groep 6	groep 5:			IV V	32	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:		groep 7: 45
Groep 7	groep 6:			IV V	45	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:		groep 8: 55
Groep 8	groep 7:			IV V	55	Wat werkte: Welke belemmering was er: Welke interventie volgt:	n.v.t.	

Beslissende eindopbrengsten

Ondergrenzen voor De Sluis	
Schooljaar 2014-2015	M8 BL: 55 M8 Re-Wi: 110
Schooljaar 2015-2016	Cito: 534.9
Schooljaar 2016-2017	IEP: 78.5

Bijlage n) Procedure schooladvies voortgezet onderwijs

Deze procedure heeft tot doel om te komen tot een weloverwogen schooladvies voor de leerlingen die geplaatst worden op het voortgezet onderwijs. De procedure waarborgt een traject dat voor de leerlingen, de ouders en de leerkrachten zorgvuldig en transparant is. Het advies in groep 8 bestaat uit een voorlopig advies, wat gegeven wordt in december en een definitief advies na de Cito-toetsen in februari. Afhankelijk van de uitslag van de Eindtoets (IEP) in april kan dit advies nog naar boven bijgesteld worden.

maand	wat	wie
September	In een leerlingbespreking wordt besproken welke leerlingen voor Leerwegondersteunend Onderwijs (LWOO) of Praktijkonderwijs (PRO) in aanmerking komen.	Leerkracht groep 8 en intern begeleider
September	Globale informatie omtrent advies en tijdpad aan ouders meedelen op de informatieavond	Leerkracht groep 8
November	NIO-toets wordt op school afgenomen in groep 8 (NSCCT in groep 7)	Extern bureau (Eigen leerkracht)
December	Ouders/leerlingen ontvangen voorlopig advies	Leerkracht groep 8, soms samen met de Intern Begeleider
Januari	Cito-M-toetsen worden op school afgenomen	Leerkracht groep 8
Februari	Ouders/leerlingen worden uitgenodigd voor een gesprek over definitieve advies	Leerkracht groep 8, soms samen met de Intern Begeleider
Februari	Aanmelden bij scholen voor voortgezet onderwijs	Ouders en leerkracht groep 8
April	Afname Eindtoets in groep 8	Leerkracht groep 8
April/mei	Uitslag Eindtoets bekend, wordt aan leerlingen en ouders verstrekt	Leerkracht groep 8
Mei	Mogelijk gesprek ouders/leerling bijstelling advies n.a.v. de uitslag Eindtoets	Leerkracht groep 8, soms samen met de Intern Begeleider
Juni	Overdracht met voortgezet onderwijs	Leerkracht groep 8
Einde schooljaar	Ouders ontvangen bericht van plaatsing voortgezet onderwijs	Voortgezet onderwijs

Anna Paulowna, juli 2017

Freek Steeman en Ina Hemmer

Directie De Sluis